

ข้อมูลยาสูตร FOLFOX

สูตรนี้ประกอบด้วยยา 2 ชนิด คือ

1. **Oxaliplatin** เป็นยาในรูปแบบยาฉีดเข้าทางหลอดเลือดให้ทุกวันที่ 1 ของแต่ละรอบการรักษา
2. **Fluorouracil (ฟลูออโรยูราซิล)** เป็นยาในรูปแบบยาฉีดเข้าทางหลอดเลือดให้ทุก วันที่ 1-4 ของแต่ละรอบการรักษา

ให้การรักษาทุก 12 วัน เป็นระยะเวลา 12 รอบการรักษา

อาการข้างเคียงจากยาเคมีบำบัด และคำแนะนำการปฏิบัติตัว

อาการที่เกิดขึ้นภายในระยะแรกหลังได้รับยา

1. **อาการคลื่นไส้อาเจียน** อาการเกิดภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากได้รับยาและทำให้เบื่ออาหารตามมาได้

การปฏิบัติตัว: รับประทานอาหารเป็นมื้อเล็กๆแต่เพิ่มความถี่ในการรับประทานอาหาร นอกจากนี้ต้องรับประทานยาแก้คลื่นไส้อาเจียนที่แพทย์สั่งให้ครบถ้วน หากยังรู้สึกคลื่นไส้สามารถดื่มน้ำจืดอุ่นๆ หรือรับประทาน ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวที่ไม่ใช่ของหมักดองได้

2. **พิษต่อไต** พบได้ในขณะให้ยาเนื่องจากยาขับออกทางไต

การปฏิบัติตัว: ดื่มน้ำให้ได้วันละ 8 – 10 แก้วต่อวัน หรือปริมาณ 1 – 2 ลิตรต่อวัน

3. **อาการปวดปลายประสาทหรือมีอาการหดเกร็งของหลอดเลือด** พบได้ขณะให้ยา Oxaliplatin

การปฏิบัติตัว: หลีกเลี่ยงการสัมผัสของเย็นหรือการ รับประทานอาหารที่มีความเย็นรวมถึงการอาบน้ำเย็น
อาการที่เกิดขึ้นภายในระยะยาวหลังได้รับยา

1. **อาการแผลในปาก** พบหลังจากได้รับยาเคมีบำบัด ไปแล้ว 7-14 วัน

การปฏิบัติตัว: ดูแลความสะอาดช่องปากบ้วนปาก ด้วยน้ำสะอาดหรือน้ำเกลือหลังมื้ออาหารใช้แปรงสีฟันขนนุ่มใช้ยาสีฟันที่ไม่เผ็ด หลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์บ้วนปาก ที่มีแอลกอฮอล์เป็นองค์ประกอบ

2. **อาการผมร่วง** พบหลังจากได้ยา 3-5 สัปดาห์

การปฏิบัติตัว: ใช้ยาสระผมอ่อนๆ หลีกเลี่ยงการตัด ยืด ย้อมสีผม และหากกังวลสามารถใส่วิก หรือหมวก ในช่วง ที่ผมร่วงได้อย่างไรก็ตามหลังจากได้รับการรักษาจนครบแล้ว ผมจะสามารถกลับมางอกใหม่ได้หลังจากที่ หยุดยาเคมีไปแล้ว 3-5 เดือน

3. **อาการปลายประสาทอักเสบ** พบในการให้ยาในขนาดสูงและได้รับยามาเป็นเวลานาน

การปฏิบัติตัว: หลีกเลี่ยงการใช้ของมีคม อาการสามารถหายได้เองหลังจากหยุดยาเคมีบำบัด 6 เดือน

4. อาการท้องเสีย พบหลังจากได้รับยา 7-14 วัน

การปฏิบัติตัว: ควรดื่มน้ำเกลือแร่เพื่อทดแทนส่วนที่เสียไปจากอาการท้องเสียรับประทานอาหารที่มีกากใยในปริมาณต่ำเช่น ซีเรียล ขนมปังข้าว มันฝรั่ง หลีกเลี่ยงนม และผลิตภัณฑ์จากนม

5. อาการอักเสบของผิวหนังบริเวณฝ่ามือฝ่าเท้า พบภายใน 7-14 วันหลังจากได้รับยาเคมีบำบัด

การปฏิบัติตัว: ใช้สารให้ความชุ่มชื้นทาบริเวณฝ่ามือ และฝ่าเท้า

6. การกดไขกระดูก มักพบภายใน 14 วันหลังจากได้ ยาเคมีบำบัดโดยไขกระดูกเป็นตัวที่ใช้ในการสร้างเม็ดเลือดขาว เม็ดเลือดแดง และเกล็ดเลือด ซึ่งมีหน้าที่ ในการกำจัดเชื้อโรค ขนส่งออกซิเจนไปยังส่วนต่างของร่างกาย และช่วยในการห้ามเลือดตามลำดับ

การปฏิบัติตัว: หลีกเลี่ยงการออกไปในสถานที่ชุมชน หรือสถานที่แออัดและมีคนเจ็บป่วย หรือหากมีความจำเป็นต้องไปยังสถานที่ดังกล่าวให้ใส่ หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อ

หากมีอาการเหนื่อยเพลียรับประทานอาหารเช้า 5 หมู่ เพิ่มการรับประทานอาหารเช้า โปรตีน เช่น ไข่ต้ม เนื้อสัตว์ที่ปรุงสุกสะอาด และพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง

เพื่อป้องกันอาการเลือดออกง่ายหยุดยาก ควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดแผล หรือหลีกเลี่ยงการกระแทกต่างๆ

อาการที่ต้องกลับมาพบแพทย์ก่อนนัด มีไข้โดยมีอุณหภูมิร่างกายมากกว่า 38 C หรือมีอาการ ท้องเสียมากกว่า 6 ครั้ง มีอาการเหนื่อยหอบ หายใจไม่อิ่ม หายใจติดขัด มีอาการปัสสาวะแสบขัด ปัสสาวะปวด หรือมีปัสสาวะเป็นเลือด

เอกสารอ้างอิง

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. (2560). คู่มือมาตรฐานการทำงานเกี่ยวกับยาเคมีบำบัดและการดูแลผู้ป่วยหลัง

ได้รับยา. กรุงเทพฯ: นิเวศธรรมดาการพิมพ์

<https://www.chulacancer.net/index.php>